ŠKOLSKÝ PORIADOK

Ing. Peter Čordáš

riaditeľ SOŠ TaR

Školský poriadok

Riaditeľ Strednej odbornej školy technológií a remesiel, Ivanská cesta 21, 823 75 Bratislava (ďalej len „SOŠ TaR") v súlade s článkom 3 ods. 3.5 písm. a) Organizačného poriadku SOŠ TaR, podľa zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „školský zákon"), vyhlášky Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky 224/2022 Z. z. o stredných školách a Metodického pokynu Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 21/2011, ktorým sa upravuje postup hodnotenia a klasifikácie žiakov stredných škôl v SR,

v y d á v a

školský poriadok, ktorý vymedzuje práva a povinnosti žiakov a ich zákonných zástupcov, pravidlá vzájomných vzťahov žiakov a ich vzťahov s pedagogickými zamestnancami a ďalšími zamestnancami školy. Stanovuje vnútorný režim školy, podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov a ich ochrany pred sociálno-patologickými javmi, diskrimináciou alebo násilím.

Článok 1

ÚVODNÉ USTANOVENIA

1. SOŠ TaR je strednou školou, ktorú si žiak zvolil dobrovoľne, a preto je povinný riadiť sa jej pravidlami a školským poriadkom.
2. V záujme naplnenia práva na vzdelanie SOŠ TaR zabezpečí vnútorný chod školy, organizáciu života žiakov a podmienky pre optimálne medziľudské vzťahy tak, aby čas strávený v škole bol efektívne využitý a aby bol aj časom príjemne stráveným rovnako žiakmi, i pedagogickými zamestnancami školy.
3. Škola bude dôsledne dodržiavať Deklaráciu práv dieťaťa a iné platné dokumenty vo vzťahu k žiakom, pedagogickým i ostatným zamestnancom školy.

Článok 2

ETICKÉ ZÁSADY DODRŽIAVANIA KOREKTNÉHO SPRÁVANIA SA

ZAMESTNANCOV A ŽIAKOV V SOŠ TaR

Každý zamestnanec a každý žiak školy je povinný pristupovať k etickým zásadám tak, aby svojím konaním zvyšoval úspešnosť školy a prispieval k jej dobrému menu.

Etický kódex pedagogického zamestnanca:

1. toleruje, akceptuje a rešpektuje,
2. neznevažuje, nezosmiešňuje a nezastrašuje,
3. vytvára splniteľné pravidlá a podmienky pre hodnotenie a klasifikáciu,
4. upevňuje vzťah dôvery, porozumenia a slobody,
5. odmieta strach, napätie a stres,
6. hodnotí spravodlivo a bez predsudkov,
7. vyžaduje disciplínu, zodpovednosť a samostatnosť,
8. svoju prácu považuje za poslanie.

Etický kódex žiaka:

1. slobodne a slušne vyjadruje svoj názor,
2. je čestný, úctivý a citlivý k potrebám druhých,

3. akceptuje a pomáha riešiť problémy spolužiakov,
4. je tolerantný a ohľaduplný,
5. vytvára vzťahy založené na dôvere a porozumení,
6. sám vyžaduje náročnosť, kritiku a rešpekt,
7. bojuje proti všetkým formám diskriminácie,
8. rešpektuje pravidlá a nariadenia vydané riaditeľom školy,
9. hrdo a úspešne reprezentuje svoju školu.

Článok 3

A. PRÁVA A POVINNOSTI ŽIAKA

1. Práva žiaka

Žiak SOŠ TaR má právo:

a) na rovnoprávny prístup k vzdelávaniu,
b) na individuálny prístup v rozsahu stanovenom školským zákonom,
c) na ochranu osobných údajov,
d) na úctu k jeho vierovyznaniu, svetonázoru, národnostnej a etnickej príslušnosti,
e) na kvalitný výchovno-vzdelávací proces,
f) na poskytovanie poradenstva a služieb spojených s výchovou a vzdelávaním,
g) na výchovu a vzdelávanie v bezpečnom a hygienicky vyhovujúcom prostredí,
h) na organizáciu výchovy a vzdelávania v súlade so zásadami psychohygieny,
i) na úctu k svojej osobe a na zabezpečenie ochrany proti fyzickému, psychickému a sexuálnemu násiliu
j) na slobodnú voľbu nepovinných predmetov v rozsahu stanovenom vzdelávacím programom, v súlade s materiálnymi a personálnymi možnosťami školy,
k) zapojiť sa do niektorej z foriem krúžkovej činnosti podľa vlastného záujmu,
l) zúčastňovať sa súťaží organizovaných školou,
m) na komunikáciu so zamestnancami školy v duchu zásad humanity a tolerancie,
n) na informácie týkajúce sa jeho osoby a jeho výchovno-vzdelávacích výsledkov, na zdôvodnenie klasifikácie a analýzu chýb v písomných a grafických prácach,
o) poznať, respektíve zaujímať sa o náplň učebných osnov a plán učiva na školský rok,
p) na bezplatné požičiavanie učebníc a učebných textov na povinné vyučovacie predmety,
r) voliť a byť zvolený do rady školy, prostredníctvom zvoleného zástupcu žiakov podieľať sa na činnosti rady školy (napr. predkladať pripomienky, návrhy, podnety, opatrenia) a do študentského parlamentu,
s) písomne požiadať o komisionálne preskúšanie (prostredníctvom zákonného zástupcu, ak ide o neplnoletého žiaka),
t) na individuálne vzdelávanie a vzdelávanie podľa individuálneho učebného plánu za podmienok stanovených školským zákonom,
u) na individuálnu integráciu, ak ide o žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
v) na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu žiaka a odporúčanie lekára, môže riaditeľ školy zo závažných zdravotných dôvodov rozhodnúť o oslobodení žiaka z vyučovania niektorého vyučujúceho predmetu; avšak nemôže oslobodiť žiaka na celý školský rok alebo na jeho prevažnú časť od vyučovania povinných predmetov, ktoré majú rozhodujúci význam pre odborné zameranie (tieto predmety určuje riaditeľ školy),
x) byť ocenený za výborný prospech, vzorné správanie, aktivitu, reprezentáciu školy v súťažiach,
y) poistiť sa proti krádeži osobných vecí
z) ospravedlniť svoju neúčasť na vyučovaní písomnou formou v rozsahu najviac 5 po sebe nasledujúcich vyučovacích dní alebo súhrnne maximálne 10 vyučovacích dní počas mesiaca ak ide o plnoletého žiaka, a prostredníctvom zákonného zástupcu ak ide o neplnoletého žiaka iba z dôvodu ochorenia. Mesiacom sa rozumie obdobie od prvého dňa neprítomnosti žiaka.

2. Povinnosti žiaka

Žiak je povinný

a) dodržiavať Školský poriadok SOŠ TaR a ďalšie vnútorné predpisy školy, BOZP
b) pravidelne sa zúčastňovať na výchove a vzdelávaní a dodržiavať vyučovací čas,
c) osvojiť si vedomosti, zručnosti a získať návyky poskytované školou, pripravovať sa na tvorivú a odbornú činnosť v povolaní,
d) osvojiť si zásady vlastenectva, humanity, demokracie a správať sa v škole i mimo nej tak, aby robil česť sebe i škole,
e) ctiť si ľudskú dôstojnosť svojich spolužiakov a zamestnancov školy,
f) Žiak je povinný na začiatku vyučovacej hodiny, na pokyn vyučujúceho odovzdať svoj mobilný telefón na určené miesto a rešpektovať pokyny zamestnancov školy, ktoré sú v súlade s právnymi a vnútornými predpismi školy a dobrými mravmi,
g) bezodkladne v EduPage nahlásiť triednemu učiteľovi každú zmenu osobných údajov, ako aj takú zmenu zdravotného stavu, ktorá môže mať vplyv na možnosť používať stroje a zariadenia v rámci praktického vyučovania,
h) počas prestávok sa riadiť pokynmi službukonajúcich učiteľov,
ch) zdraviť všetkých zamestnancov školy a na začiatku a na konci vyučovacej hodiny pozdraviť vyučujúceho postavením sa,
i) chrániť vlastné zdravie a zdravie iných, dbať o čistotu a poriadok a pomáhať pri udržiavaní poriadku v škole a jej okolí, na pracovisku OV, na internáte,
j) chrániť majetok školy pred poškodením; ak žiak poškodí úmyselne alebo z nedbanlivosti majetok školy, je povinný škodu nahradiť, hospodárne využívať elektrickú a tepelnú energiu a šetrenie vody v priestoroch školy,
k) každé zistené poškodenie majetku školy ohlásiť učiteľovi,
l) hospodárne zaobchádzať s učebnými pomôckami, v prípade, ak žiak prestupuje z jednej školy na druhú, alebo predčasne zanechal či ukončil štúdium, učebnice a školské potreby odovzdať triednemu učiteľovi,
m) uhradiť za stratenú alebo poškodenú učebnicu sumu v súlade s platnou legislatívou,
n) nosiť si na vyučovanie pomôcky podľa pokynov vyučujúcich,
o) pravidelne si kontrolovať obsah schránky elektronickej pošty a odstrániť všetky nepotrebné správy,
p) chodiť do školy vhodne a čisto oblečený a upravený,
r) prezúvať sa v objekte školy do čistej zdravotne vhodnej obuvi; obuv nesmie podrážkou farbiť ani inak poškodzovať podlahu; vrchný odev a obuv inú ako prezuvky nenosiť do učební,
s) písať vopred ohlásenú písomnú prácu; ak sa žiak v tomto termíne nedostaví do školy, učiteľ má právo dať mu písomnú prácu v náhradnom termíne bez toho, aby žiaka vopred upozornil,
t) zúčastňovať sa na športových súťažiach organizovaných školou, resp. reprezentovať školu na stredoškolských podujatiach, najmä v prípade, ak má študent povolené uvoľňovanie z vyučovania na klubový tréning,
u) navštevovať hodiny telesnej a športovej výchovy alebo praktického vyučovania aj v prípade, ak je žiak oslobodený od telesnej športovej výchovy alebo praktického vyučovania; prípadná absencia žiaka sa bude evidovať v IZK, to neplatí, ak ide o tehotnú žiačku, ktorá je oslobodená od telesnej a športovej výchovy,
v) počas odbornej praxe, ktorá sa realizuje mimo školy, správať sa podľa školského poriadku a ďalších interných predpisov, pokynov vyučujúceho a zamestnanca organizácie, v ktorej sa prax uskutočňuje; ak žiak úmyselne poškodí majetok, je povinný okamžite uhradiť škodu,
w) počas exkurzií, výcvikových kurzov, výletov, vychádzok a kultúrnych podujatí dodržiavať školský poriadok, dostaviť sa včas na miesto určenia, spoločne so skupinou odísť a vrátiť sa do určitého miesta príchodu; žiak bez vedomia pedagogického zamestnanca vykonávajúceho dozor nesmie opustiť skupinu,
x) zdržiavať sa počas choroby doma a dodržiavať liečebný režim; porušenie tejto

povinnosti bude kvalifikované ako neospravedlnená absencia,

y) plnoletý žiak a zákonný zástupca neplnoletého žiaka, má povinnosť oznámiť neodkladne v EduPage max do 24 hodín dôvod neprítomnosti žiaka na vyučovaní, pričom žiak má povinnosť najneskôr do 48 hodín po skončení neprítomnosti zdokladovať jej dôvod,

z) byť si vedomý skutočnosti, že pedagogický a odborný zamestnanec majú postavenie chránenej osoby podľa Trestného zákona (TZ), čo znamená, že priestupok a trestný čin spáchaný na takejto osobe sa trestá prísnejšie.

<u>Príklady z praxe, keď konanie žiaka môže byť priestupkom</u>: a) ublíženie na cti (nahrávanie na mobil, kameru, tablet, zhotovenie karikatúry s cieľom uraziť niekoho alebo ho vydať na posmech), b) ublíženie na zdraví z nedbanlivosti, c) úmyselné narušenie občianskeho spolunažívania vyhrážaním ujmou na zdraví, drobným ublížením na zdraví, schválnosťami alebo iným hrubým správaním.
<u>Príklady z praxe, keď konanie žiaka môže napĺňať skutkovú podstatu trestného činu</u>: a) zamknutie v kabinete – obmedzovanie osobnej slobody, b) fyzické napadnutie – výtržníctvo, ublíženie na zdraví, poškodenie zdravia, c) psychický teror a hrozby – nebezpečné vyhrážanie, d) vynucovanie lepšieho hodnotenia (lepšie známky) – vydieranie, hrubý nátlak, nebezpečné vyhrážanie. Okrem ochrany pedagogického zamestnanca a odborného zamestnanca priznaním postavenia chránenej osoby považuje TZ spáchanie akéhokoľvek trestného činu voči pedagogickému zamestnancovi a odbornému zamestnancovi vo forme odplaty za to, že voči páchateľovi alebo jeho osobe blízkej si plnil povinnosť vyplývajúcu zo zákona, za priťažujúcu okolnosť, čo znamená pre páchateľa prísnejší trest.

3. Žiak má zakázané

a) obmedzovať svojím konaním práva ostatných osôb zúčastňujúcich sa výchovy a vzdelávania,

b) nosiť do školy tabakové a farmaceutické výrobky (výnimka ak sú farmakologiká predpísané lekárom, ich zoznam oznamuje zákonný zástupca riaditeľovi školy), distribuovať ich, fajčiť (aj elektronické cigarety) a používať akékoľvek tabakové a návykové výrobky (žuvací tabak) v priestoroch školy, v jej areáli, ako aj na pracovisku odborného výcviku (ďalej len „OV"), a ak ide o žiaka denného štúdia, zákaz platí aj pri všetkých činnostiach organizovaných školou mimo priestoru školy,

c) nosiť veci ohrozujúce život a zdravie (zbrane, bodné a sečné zbrane, výbušniny a pod.), a veci, ktoré nesúvisia s vyučovaním, ako aj také veci, ktoré by mohli rozptyľovať pozornosť ostatných žiakov pri vyučovaní,

d) prinášať do školy alebo na činnosti organizované školou a na pracovisko OV alkoholické nápoje, drogy a iné zdraviu škodlivé látky a požívať ich,

e) používať počas vyučovacej hodiny mobilný telefón a akékoľvek smart technológie a technické zariadenia, pokiaľ to nie je na pokyn vyučujúceho a v súlade so ŠKVP,

f) vytvárať bez súhlasu vyučujúceho obrazový alebo zvukový záznam z výučby a bez súhlasu vyučujúceho tento zverejniť napr. umiestnením na internetové stránky,

g) porušovať autorské práva, pokúšať sa preniknúť do iných sietí, počítačových systémov pripojených na internet, získať cudzie heslá a informácie smerujúce k nabúraniu do iných systémov,

h) navštevovať stránky obsahujúce pornografický materiál, odkazy na nelegálny software, neslušné výrazy, stránky propagujúce zneužívanie drog, brutalitu a iný kontroverzný materiál (v sporných prípadoch má poverený dozor právo rozhodnúť, či je materiál na stránkach kontroverzný),

i) manipulovať s vecami zabezpečujúcimi ochranu budovy a majetok školy,

j) používať vulgárne výrazy,

k) odcudzovať, falšovať, pozmeňovať úradné doklady a potvrdenia, ako aj ospravedlnenia rodičov,

l) znečisťovať steny a ničiť zariadenia v priestoroch školy,

m) vyhadzovať z okien odpadky a iné predmety,

n) opúšťať budovu školy v čase vyučovania a prestávok bez súhlasu triedneho alebo zastupujúceho triedneho učiteľa,

o) po vyučovaní sa bezdôvodne zdržiavať v priestoroch školy a v jej areáli,

p) počas vyučovacej hodiny konzumovať jedlo a nápoje, resp. postupovať podľa pokynov vyučujúceho a vydanej smernice;

r) počas vyučovacej hodiny v počítačových učebniach konzumovať jedlo a nápoje, postupovať podľa pokynov vyučujúceho a vydanej smernice

B. PRÁVA A POVINNOSTI ZÁKONNÉHO ZÁSTUPCU ŽIAKA

1. Práva zákonného zástupcu žiaka

Zákonný zástupca žiaka má právo:

a) žiadať, aby sa v rámci výchovy a vzdelávania v SOŠ poskytovali žiakom informácie a vedomosti v súlade s princípmi a cieľmi výchovy a vzdelávania,
b) oboznámiť sa so školským vzdelávacím programom a školským poriadkom,
c) byť informovaný o výchovno-vzdelávacích výsledkoch žiaka prostredníctvom Edupage,
d) vyjadrovať sa k školskému vzdelávaciemu programu SOŠ TaR prostredníctvom orgánov školskej samosprávy,
e) zúčastňovať sa výchovy a vzdelávania po predchádzajúcom súhlase riaditeľa školy,
f) byť prítomný na komisionálnom preskúšaní žiaka podľa platnej vyhlášky,
g) na poskytnutie informácií o poskytovaných poradenských službách vo výchove a vzdelávaní.

2. Povinnosti zákonného zástupcu žiaka

Zákonný zástupca žiaka je povinný:

a) vytvoriť pre žiaka podmienky na prípravu, vzdelanie a na plnenie školských povinností,
b) dodržiavať podmienky určené školským poriadkom,
c) informovať neodkladne školu prostredníctvom Edupage ,alebo písomným dokladom od lekára o zmene zdravotnej spôsobilosti žiaka, jeho zdravotných problémoch alebo iných závažných skutočnostiach, ktoré by mohli mať vplyv na priebeh výchovy a vzdelávania,
d) poskytnúť osobné údaje žiaka SOŠ TaR pre potreby spracovania pedagogickej dokumentácie, okamžite nahlásiť zmeny v osobných údajoch triednemu učiteľovi a na personálne oddelenie,
e) nahradiť škodu, ktorú žiak úmyselne alebo z nedbanlivosti zavinil,
f) dodržiavať pravidlá ospravedlňovania žiaka stanovené školským poriadkom; ak sa žiak nemôže zúčastniť na výchove a vzdelávaní, je povinný oznámiť triednemu učiteľovi neodkladne max. do 24 hodín príčinu jeho neprítomnosti (za dôvod ospravedlniteľnej neprítomnosti žiaka sa uznáva najmä choroba, prípadne lekárom nariadený zákaz dochádzky do školy, mimoriadne nepriaznivé poveternostné podmienky, náhle prerušenie premávky hromadných dopravných prostriedkov, mimoriadne udalosti v rodine alebo účasť žiaka na klubových súťažiach),
g) prijať zodpovednosť v prípade, ak žiak zneužije prístup k internetu a bude sa správať v rozpore s pravidlami prijatými školou,
h) dať povolenie k vytvoreniu sieťového konta pre žiaka s právom prístupu k internetu z dôvodu, že prístup k elektronickým informačným zdrojom slúži k lepšiemu vzdelávaniu žiaka.

Článok 4

ORGANIZÁCIA VYUČOVACIEHO DŇA

1. Vyučovací proces sa riadi platným rozvrhom hodín, ktorý schválil riaditeľ školy. Rozvrh hodín je povinný rešpektovať každý žiak a pedagogický zamestnanec.

2. **Rozvrh vyučovania na teoretickom vyučovaní:**

hodina	Od	do
1	07.45	08.30
2	08.40	09.25
3	09.35	10.20
4	10.40	11.25
5	11.30	12.15
6	12.25	13.10
7	13.15	14.00
8	14.05	14.50

Organizácia vyučovacieho dňa

- Budova školy je otvorená v pracovných dňoch od 7.30 h do 15.30 h.
- Službu pri vchode vykonáva vrátnik a počas prestávky aj pedagogický dozor, ktorí usmerňujú žiakov a návštevníkov školy.
- Vyučovací proces je organizovaný v učebniach, dielňach, prípadne v telocvični a u iných právnických a fyzických osôb.
- Každá trieda má pridelenú šatňu, za jej uzamykanie je zodpovedný službukonajúci pedagogický dozor. V šatni si žiak odloží iba obuv a vrchné oblečenie.
- na vyučovanie telesnej a športovej výchovy sa žiaci prezliekajú v šatniach telesnej a športovej výchovy školy. Pre úbor do šatne môžu ísť žiaci s vyučujúcim.
- Žiaci, ktorí prišli do školy skôr pred začiatkom vyučovania, sa zdržiavajú pred vrátnicou.
- Administratívnu agendu so školou si žiaci vybavujú prostredníctvom triedneho učiteľa alebo priamo u asistentky zástupkyne riaditeľa pre teoretické vyučovanie, a to zásadne cez prestávky alebo po vyučovaní, v čase úradných hodín.
- Zákonný zástupca žiaka môže úradné záležitosti vybavovať denne na sekretariáte riaditeľa školy alebo u zástupcov riaditeľa školy. Informácie o prospechu a správaní žiaka môže získať prostredníctvom Edupage, od triedneho učiteľa, majstra OV, vychovávateľa, na triednom aktíve, prípadne pri vopred dohodnutej osobnej návšteve rodiča v škole
- Vyučovanie diaľkového štúdia prebieha podľa plánu konzultácií na príslušný školský rok.

3. Rozvrh vyučovania na praktickom vyučovaní:

- Organizácia praktického vyučovania sa riadi podľa vyhlášky č. 224/2022 Z. z. o stredných školách.
- Vyučovanie odborného výcviku sa začína o 7,00 hod., vyučovacie hodiny odborného výcviku trvajú 60 minút.
- Odborný výcvik v triedach 1. a 2. ročníka trvá 6 hodín, končí o 13.00 hod.,
- odborný výcvik v triedach 3. a 4. ročníka trvá 7 hodín, končí o 14.00 hod.
- Povinná prestávka počas odborného výcviku, ktorá sa započítava do vyučovacieho dňa odborného výcviku, trvá 30 minút v čase od 10.00 do 10.30 pre všetky ročníky.
- Budova COVP je otvorená v pracovných dňoch od 6.30 do 14.30 hod.
- Vstup žiakov je situovaný cez zadný vchod od 6.30 hod. do 07.00 hod.
- Na odborný výcvik sa žiaci prezliekajú do pracovných odevov v šatniach dielní.
- Vyučovací proces je organizovaný v odborných učebniach, dielňach a veľkopriestorovej hale.
- Žiaci a MOV počas odborného výcviku nesmú opúšťať budovu COVP, pokiaľ si to nevyžaduje plnenie stanovených úloh a to len so súhlasom ZRPV a riaditeľa školy.
- Zákonný zástupca žiaka môže úradné záležitosti s MOV a ZRPV vybavovať denne vo vopred dohodnutom termíne.

Článok 5

OPATRENIA VO VÝCHOVE

1. Pochvala triednym učiteľom, majstrom OV za:

a) prospech prospel veľmi dobre (priemer známok do 2,0),
b) 0 – 5 ospravedlnených vymeškaných hodín podľa individuálneho posúdenia triedneho učiteľa,
c) reprezentáciu triedy, školy,
d) príkladné správanie a utváranie dobrých vzťahov v triede, kladný vzťah k škole, prípadne za iný úkon podľa posúdenia triedneho učiteľa.

2. Pochvala riaditeľom školy za:

a) prospech – prospel s vyznamenaním (priemer známok do 1,5),
b) vzornú dochádzku – 0 vymeškaných hodín,
c) úspešnú reprezentáciu školy,
d) statočný čin,
e) nezištnú pomoc, vysoko humánny prístup k ľuďom, príkladný čin, verejné uznanie inou osobou alebo inštitúciou.

3. Napomenutie triednym učiteľom, majstrom OV za:

a) jednorazové porušenie školského poriadku - upozornenie,
b) opakované porušenie školského poriadku - písomné napomenutie za:
   - neskorý príchod na teoretické vyučovanie, na odborný výcvik , svojvoľný odchod, porušenie zákazu nosenia, držania a distribúcie tabakových a farmaceutických výrobkov (pozri článok 3 A bod 3b), fajčenie a používanie tabakových a návykových výrobkov
   - zápis v Edupage ,
   - neprezúvanie sa v priestoroch školy ,
   - drzé a nevhodné vyjadrovanie sa voči zamestnancom školy,
   - iné menej závažné priestupky podľa posúdenia triednym učiteľom, vyučujúcim, majstrom OV, vychovávateľom alebo žiackym kolektívom,
   - narúšanie riadneho vyučovacieho procesu, keď žiak svojou arogantnosťou úmyselne znemožňuje vyučujúcemu viesť hodinu tak, aby sa niesla v pokojnej a nerušenej atmosfére. Vykrikovaním, zabávaním spolužiakov, skákaním do reči učiteľa aj po viacnásobnom upozornení.

4. Pokarhanie triednym učiteľom, majstrom OV, vychovávateľom za:

a) neospravedlnenú absenciu do 14 hodín (vrátane)
b) opakované priestupky ako v bode 3 b
c) opakované používanie mobilu a iných technických zariadení,
d) požívanie alkoholických nápojov a iných omamných látok v priestoroch školy a akciách organizovaných školou,
e) podvádzanie,
f) úmyselné poškodzovanie školského majetku,
g) odcudzenie majetku inej osoby resp. organizácie,
h) vytvorenie obrazu, zvukového alebo obrazového záznamu vyučujúceho alebo z výučby, a to bez súhlasu vyučujúceho,
i) znevažujúce správanie voči iným,
j) po viacnásobnom upozornení narúšanie riadneho vyučovacieho procesu vykrikovaním, zabávaním spolužiakov, skákaním do reči učiteľa, prípadne iným spôsobom, keď žiak svojou

arogantnosťou úmyselne znemožňuje vyučujúcemu viesť hodinu tak, aby sa niesla v pokojnej a nerušenej atmosfére.

5. Pokarhanie riaditeľom školy

a) 15 - 35 hodín neospravedlnenej absencie,
b) opakované priestupky ako v bode 3 b, 4 c-j
c) zneužívanie internetu, porušovanie autorských práv pri programoch, ktoré žiak používa a uchováva na svojom konte, za pokusy preniknúť do iných sietí, počítačových systémov pripojených na internet, snahy získať cudzie heslá a informácie smerujúce k nabúraniu iných systémov,
d) návšteva stránok obsahujúcich pornografický materiál, odkazy na nelegálny software, neslušné výrazy, stránky propagujúce zneužívanie drog, brutalitu a iný kontroverzný materiál,
e) prejavy násilia a vulgárne vyjadrovanie,
f) nosenie nebezpečných predmetov do školy (zbrane, výbušniny a pod.),
g) falšovanie ospravedlnenia od rodičov a potvrdení od lekára,
h) vytvorenie znevažujúceho obrazu, zvukového alebo obrazového záznamu vyučujúceho, alebo z výučby, a to bez súhlasu vyučujúceho, verejné osočovanie a ohováranie pedagogického alebo odborného zamestnanca,
i) za konanie proti ľudskosti,

6. Podmienečné vylúčenie žiaka

môže nasledovať po vyčerpaní predchádzajúcich možností podľa článku 5 bodov 3 až 5 za

a) 36 a viac hodín neospravedlnenej absencie,
b) opakované porušenia ako v bodoch 3 b, 4 b-j, 5 b-k
c) vážne prejavy násilia a vulgárne vyjadrovanie,
d) väčšie úmyselné poškodzovanie školského majetku,
e) vážne konanie proti ľudskosti a šikanovanie

V rozhodnutí o podmienečnom vylúčení zo štúdia určí riaditeľ školy skúšobnú lehotu, a to najdlhšie na jeden rok. Ak sa podmienečne vylúčený žiak v skúšobnej lehote osvedčí, riaditeľ upustí od vylúčenia. Ak sa však žiak v skúšobnej lehote dopustí ďalšieho previnenia, riaditeľ školy žiaka zo štúdia vylúči.

7. Vylúčenie žiaka zo štúdia, ktorý splnil povinnú školskú dochádzku

môže nasledovať po vyčerpaní predchádzajúcich výchovných opatrení podľa článku 5 bodov 3 až 6, ak sa žiak v skúšobnej lehote dopustí ďalšieho previnenia a porušenia školského poriadku.

Pred rozhodnutím riaditeľa školy o podmienečnom vylúčení a vylúčení zo štúdia, musí byť návrh prerokovaný operatívne v malej pedagogickej rade, následne v pedagogickej rade školy.

8. Zanechanie štúdia podľa §39 Školského zákona

Ak žiak, ktorý splnil povinnú školskú dochádzku, chce zanechať štúdium, oznámi to písomne riaditeľovi strednej školy; ak ide o neplnoletého žiaka, písomné oznámenie podá jeho zákonný zástupca. Túto zmenu nahlási riaditeľ školy do centrálneho registra.

Žiak prestáva byť žiakom strednej školy dňom, ktorý nasleduje po dni, keď riaditeľovi strednej školy bolo doručené oznámenie o zanechaní štúdia.

Ak žiak neoznámi riaditeľovi strednej školy zanechanie štúdia a neospravedlnene sa nezúčastňuje na výchovno-vzdelávacom procese – 1 mesiac bez ospravedlnenia, (aj pri diaľkovom vzdelávaní) uplynutím 30. dňa od jeho poslednej účasti na výchovno-vzdelávacom procese prestáva byť žiakom strednej školy.

Ak sa žiak, ktorý splnil povinnú školskú dochádzku, nezúčastňuje na vyučovaní v trvaní najmenej 1 mesiac a jeho neúčasť na vyučovaní nie je ospravedlnená, triedny učiteľ písomne vyzve žiaka, prípadne zákonného zástupcu, ak je žiak neplnoletý, aby v určenej lehote doložil dôvod svojej (žiakovej) neprítomnosti, súčasne upozorní, že v opačnom prípade sa žiak bude posudzovať tak, akoby štúdium zanechal. Ak do 30 dní od doručenia výzvy žiak do strednej školy nenastúpi, alebo nie je doložený dôvod jeho neprítomnosti v škole, posudzuje sa tak, akoby štúdium zanechal. Žiak prestáva byť žiakom školy prvým dňom po uplynutí lehoty určenej na ospravedlnenie.

9. Ukladanie výchovných opatrení v osobitných prípadoch

V osobitných, zreteľa hodných prípadoch, je možné po prerokovaní v pedagogickej rade uložiť žiakovi prísnejšie alebo miernejšie výchovné opatrenia ako by zodpovedalo kritériám podľa bodov 3 až 7, a to najmä vtedy, ak by sa uložením výchovného opatrenia podľa citovaných bodov nedosiahol požadovaný efekt. Pri ukladaní výchovného opatrenia je potrebné prihliadať najmä na následky, ktoré žiak svojím konaním spôsobil, na nebezpečenstvo jeho konania vo vzťahu k ostatným žiakom, pedagogickým zamestnancom a ostatným zamestnancom školy, ako aj na vplyv jeho konania na dobré meno školy.

V prípade, ak žiak opakovane, závažným spôsobom porušil školský poriadok, pričom sa dopustil súbehu viacerých previnení, prípadne sa dopustil previnenia, ktoré poškodilo alebo by mohlo poškodiť dobré meno školy, alebo má, či mohlo by mať nepriaznivý vplyv na ostatných žiakov školy, môže riaditeľ školy po prerokovaní v malej pedagogickej rade rozhodnúť o uložení prísnejšieho výchovného opatrenia bez toho, aby boli v predchádzajúcom období žiakovi uložené výchovné opatrenia podľa bodov 3 až 5; výnimočne, zo zreteľa hodných dôvodov, i bodu 6.

10. Zásady ukladania výchovných opatrení

Všetky výchovné opatrenia, týkajúce sa neospravedlnenej absencie a správania sa žiaka, sa riešia v spolupráci s triednym učiteľom, majstrom OV, vychovávateľom, výchovným poradcom, pričom závažnosť priestupku sa posudzuje a hodnotí individuálne s tým, že kombinácia neospravedlnených hodín a porušovanie školského poriadku sa hodnotí ako splnenie podmienok pre uloženie nasledujúceho stupňa výchovného opatrenia ako by zodpovedalo jednotlivým previneniam.

Pred uložením opatrenia vo výchove je potrebné previnenie žiaka objektívne prešetriť. Pri opakovanom porušení školského poriadku je žiak so zákonným zástupcom predvolaný na výchovnú komisiu SOŠ TaR, ktorá zasadá spravidla 1 x mesačne. Na zasadnutie výchovnej komisie je možné prizvať i delegovaného zástupcu rady školy.

Žiakovi je možné uložiť opatrenie vo výchove po prerokovaní v pedagogickej rade do 2 mesiacov odo dňa, keď sa o previnení žiaka dozvedel pedagogický zamestnanec školy, najneskôr však do jedného roka odo dňa, keď sa žiak previnenia dopustil.

Za jedno previnenie sa ukladá len jedno opatrenie vo výchove.

U žiakov s neukončenou povinnou školskou dochádzkou sa neukladá podmienečné vylúčenie zo štúdia.

Tieto kritériá neplatia pre nadstavbové štúdium a externú formu štúdia, kde sa správanie neklasifikuje.

11. Ochranné opatrenie podľa § 58 Školského zákona

Ak žiak svojím správaním a agresivitou ohrozuje bezpečnosť a zdravie ostatných žiakov, ostatných účastníkov výchovy a vzdelávania alebo narúša výchovu a vzdelávanie tak, že znemožňuje ostatným účastníkom vzdelávanie, riaditeľ školy môže použiť ochranné opatrenie, ktorým je okamžité vylúčenie

žiaka z výchovy a vzdelávania, umiestnením žiaka do samostatnej miestnosti za prítomnosti pedagogického zamestnanca, a bezodkladne privolá:

a) zákonného zástupcu,
b) zdravotnú pomoc,
c) policajný zbor.

Z priebehu ochranného opatrenia je potrebné vyhotoviť písomný záznam.

12. Hodnotenie a klasifikácia správania žiakov:

A Zníženie známky za správanie na stupeň 2 (uspokojivé) za:

a) fajčenie, požívanie tabakových a návykových výrobkov, alkoholických nápojov a iných druhov omamných alebo iných zdraviu škodlivých látok v školských priestoroch a na školských akciách,
b) prinášanie do školy alebo na činnosti organizované školu veci ohrozujúce život a zdravie a používanie vecí rozptyľujúcich pozornosť žiakov
c) znemožňovanie vyučovacieho procesu a prevádzky školy,
d) opakujúce sa zápisy v Edupage (3 zápisy),
e) úmyselné poškodenie zariadenia školy,
f) opakované používanie mobilného telefónu, smart technológií alebo iného technického zariadenia v priebehu vyučovania,
g) odcudzenie a falšovanie úradných dokumentov, opakované falšovanie ospravedlnenia rodičov,
h) nacionalistické, rasistické, šovinistické správanie a šikanovanie.

B Zníženie známky zo správania na stupeň 3 (menej uspokojivé) za:

a) opakujúce sa závažne priestupky v bode 1.,
b) krádež, vydieranie, vandalizmus,
c) úmyselné ublíženie na zdraví.

C Zníženie známky zo správania na stupeň 4 (neuspokojivé) za:

a) spáchanie trestného činu, ktorým by bola ohrozená výchova ostatných spolužiakov,
b) používanie vulgárnych výrazov voči zamestnancom školy,
c) opakujúce sa závažne priestupky v bode 1. a 2.

Článok 6

PRAVIDLÁ ODKLADANIA OSOBNÝCH VECÍ ŽIAKOV

1. **Osobné veci, ktoré má žiak povolené prinášať do školy**:

a) oblečenie, obuv, prezuvky, telocvičný úbor, športová výstroj, hygienické potreby,
b) školskú tašku, štandardné učebné pomôcky podľa požiadaviek učiteľa (písacie a rysovacie pomôcky, kalkulačka, USB kľúč s referátom alebo prezentáciou, knihy, učebnice),
c) osobné doklady, cestovné doklady, kľúče,
d) ako aj ďalšie veci potrebné na vyučovanie, určené vyučujúcim.

2. Osobné veci, ktoré môže žiak priniesť len na vlastnú zodpovednosť:

a) mobilný telefón, technické zariadenia a smart technológie (žiak má zakázané používať ho počas vyučovacej hodiny),
b) cenné veci (napr. drahé hodinky a šperky),
c) športové náradie, neštandardné pomôcky, predmety, ktoré nesúvisia s výchovno-vzdelávacím procesom,
d) väčšie sumy peňazí, kreditné karty.

Na osobné veci uvedené v bode 2 sa nevzťahuje zodpovednosť za škodu na odložených veciach zo strany školy; to neplatí, ak si žiak tieto uschová u triedneho učiteľa.

3. Pravidlá odkladania vecí:

a) vrchné odevy, topánky a prezuvky si žiaci odkladajú na mieste na to určenom, t. j. výlučne v šatniach,
b) osobné veci, ktoré má žiak povolené priniesť do školy, má uložené v taške,
c) pri odchode žiakov do odbornej učebne, telocvične, školskej jedálne si žiaci svoje tašky a osobné veci nosia so sebou,
d) pred začiatkom hodiny telesnej výchovy si žiak odkladá odevy v šatni, ktorá sa následne uzamkne,
e) na požiadanie žiaka môže umožniť vyučujúci telesnej a športovej výchovy, triedny učiteľ prípadne ZR TV, úschovu osobných vecí žiaka, iných ako podľa bodu 2 v kabinete,
f) žiak je povinný pristupovať k starostlivosti o osobné veci zodpovedne , dbá, aby nedošlo k ich strate, priebežne si osobné veci kontroluje,
g) stratu, poškodenie alebo odcudzenie osobných vecí žiak hlási vyučujúcemu, počas hodiny, keď k poškodeniu alebo strate prišlo, resp. triednemu učiteľovi alebo na sekretariáte školy, a to ihneď po zistení poškodenia alebo odcudzenia osobných vecí,

Článok 7

DOCHÁDZKA DO ŠKOLY A PRAVIDLÁ SPRÁVANIA SA

I. Príchod a odchod žiakov do školy

1. Žiaci prichádzajú do školy podľa platného rozvrhu hodín.
2. Prezujú sa do vhodných prezuviek (napr. papuče, plátenné tenisky) a sú prezutí počas celého pobytu v škole.
3. V priebehu vyučovania nechodia do šatne; to neplatí, ak sú uvoľnení triednym učiteľom, napr. z dôvodu návštevy lekára.
4. Žiak môže opustiť triedu alebo určené pracovné miesto len so súhlasom vyučujúceho.
5. Žiak môže opustiť školu len s priepustkou od triedneho učiteľa (ZRTV, resp. zastupujúceho učiteľa).
6. Na konci vyučovania žiak odíde do šatne v sprievode vyučujúceho.

II. Ospravedlňovanie

Neprítomnosť žiaka na teoretickom vyučovaní a odbornom výcviku musí byť riadne ospravedlnená, pričom je potrebné dodržiavať tieto zásady:

1. Ak sa neplnoletý žiak nemôže zúčastniť na vyučovaní pre vopred známe dôvody, požiada zákonný zástupca žiaka o jeho uvoľnenie triedneho učiteľa, resp. majstra OV, a na viac ako 5 dní riaditeľa školy, a to zásadne vopred.
2. Ak sa neplnoletý žiak nemôže zúčastniť na vyučovaní pre nepredvídaný dôvod, je

povinný jeho zákonný zástupca neodkladne max do 48 hodín oznámiť triednemu učiteľovi, majstrovi OV, prípadne vychovávateľovi dôvod neprítomnosti žiaka. Pri návrate do školy alebo na pracovisko je žiak povinný ihneď predložiť triednemu učiteľovi alebo majstrovi OV ospravedlnenie. Ak žiak nepredloží ospravedlnenie do 3 dní po nástupe do školy, považuje sa jeho neúčasť na vyučovaní za neospravedlnenú.

3. Ak neprítomnosť žiaka pre chorobu trvá dlhšie ako 5 vyučovacích dní, žiak je povinný predložiť potvrdenie od lekára. Potvrdenie lekára môže triedny učiteľ alebo majster OV žiadať aj v prípade opakovanej absencie trvajúcej kratšie ako 5 vyučovacích dní, resp. v prípade dôvodného podozrenia, že žiak nebol chorý.
4. Plnoletý žiak sa ospravedlňuje sám, a to spôsobom uvedeným v bodoch 1 až 3.
5. Zákonný zástupca môže ospravedlniť žiaka z rodinných a iných dôvodov, najviac na 5 dní za polrok.
6. V prípade, ak žiak v lehote podľa bodu 1 a 2 nepredloží ospravedlnenie do 48 hodín po nástupe do školy, považuje sa jeho neúčasť na vyučovaní za neospravedlnenú a žiakovi bude udelené výchovné opatrenie podľa počtu zameškaných hodín.
7. Za 3 neskoré príchody do školy alebo na odborný výcvik bude žiakovi vykázaná 1 hodina neospravedlnenej absencie.

Článok 8

KOMISIONÁLNE SKÚŠKY

Žiak môže byť klasifikovaný na základe výsledkov komisionálnej skúšky v prípadoch, ktoré ustanovujú platné právne predpisy. Podrobnosti o vykonávaní komisionálnych skúšok na SOŠ TaR sú upravené v smernici o komisionálnych skúškach. Dôvodom vykonania komisionálnej skúšky je aj vymeškanie viac ako 30% hodín z jednotlivého predmetu.

Článok 9

PRERUŠENIE A ZANECHANIE ŠTÚDIA

1. Riaditeľ SOŠ TaR môže prerušiť štúdium žiakovi, ktorý splnil povinnú školskú dochádzku na žiadosť jeho zákonného zástupcu, a ak ide o plnoletého žiaka, na jeho vlastnú žiadosť, a to spravidla zo zdravotných dôvodov, ktoré zdokladuje lekárskym potvrdením, alebo z iných závažných, napríklad rodinných dôvodov. Štúdium možno prerušiť najviac na tri roky.
2. Riaditeľ SOŠ TaR je povinný prerušiť štúdium žiačke pre tehotenstvo a materstvo.
3. Ak žiak do troch rokov nepokračuje v štúdiu, považuje sa štúdium za zanechané.
4. Ak žiak, ktorý splnil povinnú školskú dochádzku, chce zanechať štúdium, oznámi to písomne riaditeľovi SOŠ TaR. Ak žiak nie je plnoletý, k oznámeniu musí byť pripojené vyjadrenie jeho zákonného zástupcu.

Článok 10

EXTERNÉ ŠTÚDIUM, INDIVIDUÁLNE VZDELÁVANIE A INDIVIDUÁLNY UČEBNÝ PLÁN

1. Externé dištančné štúdium je forma štúdia, kde žiak študuje podľa zverejneného harmonogramu konzultácií pre školský rok. Vyučujúci preveruje vedomosti žiaka, ktoré žiak nadobudol prezenčnou a dištančnou formou a samostatným štúdiom.
2. Žiak diaľkového štúdia môže zameškať 20 % z celkového počtu hodín prezenčného a dištančného vyučovania z jednotlivých predmetov. Ak zamešká viac hodín, bude klasifikovaný na základe komisionálnej skúšky.
3. Žiak, ktorý študuje podľa plánu externého štúdia , prestáva byť žiakom školy, ak:
   a) zanechá štúdium na vlastnú žiadosť
   b) nebolo mu povolené opakovať ročník,
   c) je zo štúdia vylúčený pri neúčasti na plánovaných konzultáciách.

Ak žiak neoznámi zanechanie štúdia a neospravedlnene sa nezúčastňuje na výchovno-vzdelávacom procese – 1 mesiac bez ospravedlnenia, uplynutím 30. dňa od jeho poslednej účasti na výchovno-vzdelávacom procese prestáva byť žiakom strednej školy.

4. Vzdelávanie formou individuálneho učebného plánu je organizované podľa individuálneho učebného plánu, formou konzultácií spravidla raz mesačne.
5. Vzdelávanie podľa individuálneho učebného plánu môže na žiadosť zákonného zástupcu žiaka alebo na základe žiadosti plnoletého žiaka povoliť riaditeľ školy z dôvodov:

a) tehotenstva a materstva,
b) pre žiakov s nadaním (športovcov) alebo
c) z iných závažných dôvodov, napríklad zdravotných (po predložení lekárskeho potvrdenia).

Článok 11

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

1. Školský poriadok SOŠTaR bol prerokovaný v Rade školy, v Študentskom parlamente a preorokovaný na zasadnutí Pedagogickej rady.
2. Školský poriadok školského internátu je vypracovaný osobitne.
3. Práva a povinnosti žiakov na teoretickom vyučovaní a odbornom výcviku upravujú príslušné prevádzkové poriadky (odborné učebne, dielne OV, telocvičňa, ihriská, učebne IKT).
4. Školský poriadok pre SOŠTaR, Ivanská cesta 21, Bratislava, účinný od 18. 10. 2022, stráca platnosť dňa 16. 10. 2024
5. So znením Školského poriadku SOŠ TaR, budú preukázateľne oboznámení všetci pedagogickí zamestnanci, žiaci a zákonní zástupcovia žiakov.
6. Nový Školský poriadok SOŠTaR, nadobúda platnosť a účinnosť 16. 10. 2024

Prerokované v:

Pedagogickej rade:	24. 09. 2024
Študentskom parlamente:	03. 10. 2024
Rade školy:	15. 10. 2024

Príloha č.1

k školskému poriadku

Stredná odborná škola technológií a remesiel,

Ivanská cesta 21,

823 75 Bratislava

ŠTANDARDY DORŽIAVANIA ZÁKAZU SEGREGÁCIE VO VÝCHOVE A VZDELÁVANÍ

Spracované 7.5.2025

školský rok 2024/2025

Článok 1

Všeobecná časť

Pri dodržiavaní zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní škola a školské zariadenie postupuje podľa Štandardov dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní (ďalej len „Štandardy“), ktoré vydáva MŠVVaM SR a ich znenie je súčasťou prílohy školského poriadku.

Štandardy sú **základné pravidlá, princípy a postupy predchádzania a eliminácie segregácie vo výchove a vzdelávaní. Ich uplatňovanie prispieva k dodržiavaniu princípov výchovy a vzdelávania podľa školského zákona v školách a školských zariadeniach**. Vychádzajú z ustanovení Dohovoru o právach dieťaťa:

Článok 2 ods. 1: Zabezpečiť práva ustanovené týmto Dohovorom každému dieťaťu nachádzajúcemu sa pod ich jurisdikciou bez akejkoľvek diskriminácie podľa rasy, farby pleti, pohlavia, jazyka, náboženstva, politického alebo iného zmýšľania, národnostného, etnického alebo sociálneho pôvodu, majetku, telesnej alebo duševnej nespôsobilosti, rodu a iného postavenia dieťaťa alebo jeho rodičov alebo zákonných zástupcov.

Článok 2 ods. 2: Urobiť potrebné opatrenia na to, aby bolo dieťa chránené pred všetkými formami diskriminácie alebo trestania, ktoré vyplývajú z postavenia, činnosti, vyjadrených názorov alebo presvedčenia jeho rodičov, zákonných zástupcov alebo členov rodiny.

Článok 3 ods. 1: Záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

Článok 29 ods. 1: Výchova a vzdelávanie dieťaťa má smerovať k:

a) rozvoju osobnosti dieťaťa, jeho jedinečných daností a duševných a fyzických schopností v ich najvyššej možnej miere;
b) rozvíjaniu úcty k ľudským právam a základným slobodám a k zásadám zakotveným v Charte
Organizácie Spojených národov;
c) rozvíjaniu úcty k rodičom, k vlastnej kultúrnej, jazykovej a hodnotovej identite a k hodnotám krajiny, v ktorej dieťa žije i k hodnotám krajiny svojho pôvodu a k iným kultúram
d) príprave dieťaťa na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti v duchu porozumenia, mieru, znášanlivosti, rovnosti pohlaví a priateľstva medzi všetkými národmi, etnickými, národnostnými a náboženskými skupinami a osobami domorodého pôvodu;

e) rozvíjaniu úcty k prírodnému prostrediu."[1]

Štandardy dodržiavania zákazu segregácie sú rozpracovaním a realizáciou praktickej časti Metodickej príručky desegregácie vo výchove a vzdelávaní[32].

Štandardy v prepojení na metodickú príručku napomáhajú naplneniu princípu *„zákazu všetkých foriem diskriminácie a obzvlášť segregácie"*[2]. Segregáciu vo výchove a vzdelávaní definuje školský zákon nasledovne: *„konanie alebo opomenutie konania, ktoré je v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania podľa osobitného predpisu[2a)] a v dôsledku ktorého dochádza alebo by mohlo dôjsť k priestorovému, organizačnému alebo sociálnemu vylúčeniu skupiny detí a žiakov alebo účastníkov výchovy a vzdelávania alebo k ich oddelenému vzdelávaniu okrem vzdelávania poskytovaného v súlade s medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná[2b)] pri uplatňovaní práv národnostných menšín na výchovu a vzdelanie v jazyku príslušnej národnostnej menšiny a pri vytváraní podmienok na vzdelávanie detí so zdravotným znevýhodnením alebo nadaním a žiakov so zdravotným znevýhodnením alebo s nadaním so zohľadnením ich vôle a záujmov a vôle a záujmov ich zákonných zástupcov, ak je účasť na takom vzdelávaní voliteľná a zodpovedá úprave podmienok výchovy a vzdelávania podľa tohto zákona, osobitne pre výchovu a vzdelávanie na rovnakom stupni vzdelania*."[3]

Štandardy dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní sa týkajú všetkých oblastí, ktoré upravuje školský poriadok podľa školského zákona (Zákon č. 245/2008 Z. z., § 153 ods. 1):

- výkon práv a povinností žiakov a ich zákonných zástupcov v škole, pravidlá vzájomných vzťahov a vzťahov s pedagogickými zamestnancami a ďalšími zamestnancami školy,
- prevádzka a vnútorný režim školy,
- podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia detí a žiakov a ich ochrany pred sociálnopatologickými javmi, diskrimináciou alebo násilím,
- podmienky nakladania s majetkom, ktorý škola alebo školské zariadenie spravuje, ak tak rozhodne zriaďovateľ.

Štandardy dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní definujeme ako Štandardy postojov a hodnôt a Štandardy vyplývajúce z definície segregácie vo výchove a vzdelávaní.

---

[1] Dohovor o právach dieťaťa (OSN, 1989) In Oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 104/1991 Z. z. [32] Metodická príručka desegregácie vo výchove a vzdelávaní (MŠVVaŠ SR, 2023)

[2] § 3 písm. f) zákona č. 245/2008 Z. z. (školský zákon)

[3] § 2 písm. ai) zákona č. 245/2008 Z. z. (školský zákon) – účinnosť nadobúda 1. 1. 2025. Poznámky pod čiarou k odkazom 2a a 2b znejú: „2a) Zákon č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) v znení neskorších predpisov. 2b) Dohovor proti diskriminácii vo vzdelávaní (Oznámenie Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky č. 276/2024 Z. z.).Dohovor o právach osôb so zdravotným postihnutím (Oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 317/2010 Z. z.)."

Článok 2

Štandardy dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní

Štandardy postojov a hodnôt

Základným predpokladom pre úspešné zavedenie štandardov, ktoré zabezpečia proces prevencie, či odstraňovania segregácie vo výchove a vzdelávaní je zásadný posun v oblasti postojového a hodnotového nastavenia, kultivácie verejného diskurzu a medziľudských vzťahov všetkých aktérov vzdelávania, ktorí prichádzajú na pôde škôl do kontaktu so žiakmi a poslucháčmi.

Spoločnosť 21. storočia potrebuje občanov, ktorí majú také hodnoty, postoje, schopnosti, poznanie a kritické myslenie, aby mohli fungovať ako demokratickí a interkultúrne kompetentní občania. Postojové a hodnotové štandardy sú definované na základe kľúčových ukazovateľov (deskriptorov), ktoré boli vytvorené Radou Európy v dokumente Referenčný rámec kompetencií pre demokratickú kultúru[4]. Deskriptory sú popisy a vysvetlenia týkajúce sa konkrétneho žiadúceho správania všetkých aktérov vo vzdelávaní:

- Zaobchádzať so všetkými ľuďmi bez rozdielu s rešpektom,
- Vyjadrovať úctu všetkým bez rozdielu a vnímať rozmanitosť ako príležitosť a prínos pre školu pri príprave a realizovaní aktivít výchovno-vzdelávacieho procesu.
- Vyjadrovať druhým ľuďom uznanie ako rovnocenným ľudským bytostiam.
- Rešpektovať ľudí rôzneho vierovyznania.
- Rešpektovať ľudí, ktorí majú odlišné politické názory.
- Prejavovať záujem spoznať presvedčenia, hodnoty, tradície a pohľady druhých ľudí na svet.
- Dávať priestor druhým ľuďom na vyjadrenie sa.
- Preukázať prebratie zodpovednosti za svoje skutky.
- Ospravedlniť sa, pokiaľ niekomu ublížim.
- Vyjadrovať vôľu a záujem spolupracovať a pracovať s druhými ľuďmi na presadzovaní spoločných záujmov.

Štandardy vyplývajúce z definície segregácie vo výchove a vzdelávaní:

- Škola a školské zariadenie pri uplatňovaní Štandardov dodržiavania zákazu segregácie vypracuje Plán uplatňovania Štandardov dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní a využíva Metodickú príručku desegregácie vo výchove a vzdelávaní vydanú Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR[5].

a) Štandardy priestorovej desegregácie:

[4] Referenčný rámec kompetencií pre demokratickú kultúru bol vytvorený v roku 2018 Radou Európy, ktorej členským štátom je od roku 1993 aj SR. Pre SR má status odporúčania pri vytváraní vzdelávacích stratégií a metodík na podporu demokratickej kultúry, ľudských práv a sociálnych kompetencií.

[5] Metodická príručka desegregácie vo výchove a vzdelávaní (MŠVVaŠ SR, 2023)

- Do všetkých priestorov školy alebo školského zariadenia, určených pre žiakov alebo poslucháčov, je umožnený rovný (nediskriminačný) prístup všetkým žiakom a poslucháčom. Škola alebo školské zariadenie nemá priestory a budovy vyhradené pre jednotlivé skupiny žiakov vytvorené za účelom ich vylučovania alebo neprípustného oddeľovania na základe ktoréhokoľvek chráneného dôvodu uvedeného v antidiskriminačnom zákone[6].
- Škola alebo školské zariadenie v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu využíva priestory, ktoré spĺňajú normy stanovené regionálnymi úradmi verejného zdravotníctva, pričom výchovno-vzdelávací proces žiadnej zo skupín neprebieha v priestoroch, ktorých kvalita je výrazne rozdielna oproti iným priestorom.
- Ak má škola alebo školské zariadenie v jednotlivých vekových kohortách zastúpenie žiakov rôzneho etnického, národného alebo sociálneho pôvodu, farby pleti alebo iného chráneného dôvodu podľa antidiskriminačného zákona, má vytvorené triedy, v ktorých je vyvážené zastúpenie žiakov alebo poslucháčov týchto skupín.

b) Štandardy organizačnej desegregácie:

- Škola alebo školské zariadenie má nastavenú organizáciu školského vyučovania a denný program tak, aby nedochádzalo k vylučovaniu a neprípustnému oddeľovaniu niektorej skupiny žiakov a poslucháčov[38].
- Všetky skupiny žiakov školy a školského zariadenia majú stanovené rovnaké vzdelávacie štandardy, na základe ktorých pedagogickí zamestnanci, odborní zamestnanci a ďalší zamestnanci vytvárajú učebné osnovy školského vzdelávacieho programu. Úpravy je možné realizovať len u žiakov, ktorým to určuje individuálny vzdelávací program[7], individuálny učebný plán[8] alebo poskytnuté podporné opatrenia[9].
- Všetky skupiny žiakov a poslucháčov majú umožnený rovný prístup k materiálno-technickému vybaveniu, učebným materiálom a iným vzdelávacím pomôckam výchovno-vzdelávacieho procesu prislúchajúcemu danému ročníku alebo stupňu vzdelávania.
- Škola alebo školské zariadenie je povinné využiť všetky dostupné prostriedky, nástroje a metódy, aby umožnila prístup ku vzdelávaniu v maximálnej miere všetkým skupinám žiakov aj v prípade krízových udalostí v škole[10]. Po ukončení krízovej udalosti je škola povinná realizovať príslušné podporné opatrenia na

---

[6] Chránené dôvody podľa antidiskriminačného zákona sú charakteristiky ľudí, úzko spojené s ich dôstojnosťou a identitou, ktoré nesmú byť zneužité pre neprípustné rozdielne zaobchádzanie s nimi. Sú to: *„pohlavie, náboženské vyznanie alebo viera, rasa, príslušnosť k národnosti alebo etnickej skupine, zdravotné postihnutie, vek, sexuálna orientácia, manželský stav a rodinný stav, farba pleti, jazyk, politické alebo iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, majetok, rod alebo iné postavenie alebo dôvod oznámenia kriminality alebo inej protispoločenskej činnosti“* § 2 ods. 1 zákona č. 365/2004 Z. z. [38] § 2 ods. 1 zákona č. 365/2004 Z. z. (antidiskriminačný zákon)

[7] § 7a zákona č. 245/2008 Z. z. (školský zákon)

[8] § 26 zákona č. 245/2008 Z. z. (školský zákon)

[9] § 145a zákona č. 245/2008 Z. z. (školský zákon)

[10] Podrobné informácie ku krízovým udalostiam na školách sú dostupné na webovom sídle ministerstva.

kompenzáciu prípadných výpadkov vo výchove a vzdelávaní, ktoré nemohli byť v maximálnej miere riešené počas krízovej situácie.

c) Štandardy sociálnej desegregácie

- Škola alebo školské zariadenie využíva potrebné a dostupné inkluzívne podporné opatrenia na podporu sociálneho začlenenia žiakov a poslucháčov a vytváranie pozitívnej podporujúcej sociálnej klímy v škole a školskom zariadení, ktorá prispieva k destigmatizácii a odstraňovaniu stereotypov a predsudkov.
- Škola alebo školské zariadenie organizuje a podporuje programy neformálneho vzdelávania a mimoškolské aktivity smerujúce k vytvoreniu priaznivej sociálnej klímy a interkultúrneho porozumenia v rámci školy alebo školského zariadenia, medzi žiakmi ako aj rodičmi.
- Škola alebo školské zariadenie prijíma, vzdeláva a vychováva všetky skupiny žiakov a poslucháčov podľa platných právnych predpisov bez vylučovania a neprípustného oddeľovania na základe akéhokoľvek chráneného dôvodu uvedeného v antidiskriminačnom zákone.
- V škole alebo školskom zariadení neexistujú procesy, postupy a usporiadania (ani na úrovni tried), ktoré vylučujú alebo neprípustne oddeľujú skupiny žiakov alebo poslucháčov na základe akéhokoľvek chráneného dôvodu uvedeného v antidiskriminačnom zákone.
- Škola alebo školské zariadenie umožňuje všetkým skupinám žiakov a poslucháčov, aby sa pre napĺňanie a rozvoj svojho potenciálu zapájali do aktivít a súťaží, ktoré sama organizuje, alebo sú škole a školskému zariadeniu sprostredkované, a aktívne ich k tomu motivuje a podporuje.
- Škola alebo školské zariadenie pri hodnotení žiakov alebo poslucháčov nekoná diskriminačne len na základe ich príslušnosti k niektorej sociálnej alebo etnickej skupine alebo iného chráneného dôvodu podľa antidiskriminačného zákona.

Príloha č. 2

Odporúčania k tvorbe Plánu uplatňovania Štandardov dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní

Štruktúra:

I. Identifikácia a analýza aktuálneho stavu

- Stručný popis, ako ŠaŠZ uplatňuje jednotlivé Štandardy dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní:
  - s uplatňovaním, ktorých Štandardov má ŠaŠZ dobrú prax a pri uplatňovaní, ktorých Štandardov identifikuje nedostatky, a v čom sú ich príčiny;

II. Ciele a vízia plánu

- Krátkodobé a dlhodobé ciele, ktoré ŠaŠZ chce dosiahnuť v oblasti zabezpečenia rovnakého prístupu k vzdelávaniu. Formy, ktoré môžete uviesť a následne rozpracovať:
  - Vízia (napr. inkluzívna škola, kde sa každý žiak cíti akceptovaný a má rovnaké šance na úspech).
  - Výzva (napr. riešenie výzvy diverzity žiakov v triedach)
  - Cieľ (napr. dosiahnutie inkluzívnejšieho prostredia)
  - Priorita (napr. podpora rovnosti vo vzdelávaní ako prioritná oblasť)
  - Oblasť rozvoja (napr. inkluzívne vzdelávanie ako oblasť, na ktorú sa škola chce sústrediť)
  - Možnosť zlepšenia (napr. identifikácia možností na zlepšenie spolupráce s rodičmi)
  - Potrebná zmena (napr. zmena prístupu k rozdeleniu žiakov do tried)

III. Kroky na zlepšenie aktuálnej situácie

- Konkrétne opatrenia podľa Časti B Metodickej príručky desegregácie vo výchove a vzdelávaní[11];
- Časový harmonogram rozvrhnutia aktivít a určenie zodpovedností za ich plnenie;

IV. Podpora a spolupráca

- Identifikácia partnerov, ktorí môžu škole pomôcť (napr. NIVAM, neziskové organizácie,).
- Zapojenie rodičov a komunity (napr. informačné stretnutia).

Ďalšie odporúčania na rozpracovanie nad základný rámec:

V. Očakávané výsledky

- Nastavenie ukazovateľov, ktoré budú sledovať, či plán prináša zlepšenie (napr. spokojnosť žiakov, výsledky testov, prieskumy medzi rodičmi).

VI. Zdroje a financovanie

- Identifikácia potrebných zdrojov (ľudské zdroje, materiály, školenia, financie).
- Možnosti financovania (napr. projekty, granty, podpora zo strany ministerstva).

VII. Komunikácia a zdieľanie výsledkov

- Informovanie všetkých zainteresovaných strán o cieľoch, aktivitách a výsledkoch plánu.
- Transparentná komunikácia s komunitou školy, rodičmi a zriaďovateľom.

[11] Metodická príručka desegregácie vo výchove a vzdelávaní (MŠVVaŠ SR, 2023)